

یسانشد ار ادخات سانشب ار دوخ : متشه هسلج

۱۳۹۶ لاسد، نابعد ۱۳، هبند هسد بشد هظعوم

یرمق یرجه

مِحْرَلاً نَمَحْرَلاً اَللهُ مَسْبُ
 نِيْمَلَعْلَا بَرِّ لِهِّ دَمَحْلَا
 نِيَعْمَجَا هَتِيْبِلِ هَا وِ دِمَحْمِ هَقْلَذِ رِيْخِ اِيْءِ مَلَا سَلَا وِ
 نِيْدِلَا مَوِيْ اِيْءِ مِهْدَا دَعَا اِيْءِ اَللهِ اُنْعَلَا وِ

1؛ ﴿صِرَاطًا أَوْ تَوَمَّسًا رُؤْدُ هُلَالًا﴾ «خدا نور
 آسمان‌ها و زمین است».

قیرط هکنیا رب دشت تبحد هتشذگ هتفه رد
 ؛تسا یسفنأ تایا و ی قافأ تایا زا یسانشادخ
 اما ،دشت تبحد لصفم ی قافأ تایا هبع جار و
 ی رادقم میداد هدعو یسفنأ تایا هبع جار
 دوشب تبحد رتشیب

!یسانشب ار ادخ اتس انشب ار دوخ

ناسنا ؛ناسنا دوخ سنفذ ینعی یسفنأ تایا
 هار یلیذنیا و ،دسانشب ار ادخ شدوخ زا
 ار ادخ شدوخ زا ناسنا هک تسا یبوخ
 !یسانشب ار ادخ اتس انشب ار دوخ ؛دسانشب
 ار ادخ دناوتی م شدوخ زا ناسنا رگم
 هب ناسنا دوخ زا ادخ نوچ !هلب !؟دسانشب
 دوجو ابش دوجو ادخ و تسا رتکیدزن ناسنا
 دوجو تقیقد :نیار باند سپ ؛دراد تیعمناسنا
 ناسنا رگا ،تسادخ تا ذرد کدمناسنا
 ادخ ،دنک ادیپ ار شدوخ ،ددرگب ار دوخنورد
 ،ندرک ادیپ ادخ هار سپ ؛تسا هدرک ادیپ ار
 !تسا ندرک ادیپ دوخ

ینعی ،تسال دب حاصد سکن لاف :دنیوگی
 زا ام یاهلد ؛تسا هدش طلسم شدوخ لد هب
 ،تسا طلسم ام ربلد ،تسا هتفر ام تسد

1. ۳۵ هیأ ردص (۲۴) رونلا هرود

ل د ر د ب یر غ و ب ی ج ع ر ا ک ف ا م ر ا ی ت خ ا ن و د ب
 ل د ه ک ت س ا ی س ک ن آ ل د ب ح ا ص ا م ا ، د ی آ ی م ا م
 د ر ا ن گ ی م ن و ت س ا ه د ر و آ ت س د ه ب ا ر ش د و خ
 ل د ر ب ط ل س ت ، د و ش ب د ر ا و و ا ب ل ق ر د ی ر ا ک ف ا
 ب ح ا ص ، ل د ب ح ا ص : د ن ی و گ ی م ا ر ن ی ا ، د ر ا د
 ه ب ه ک ت س ا ی س ک ن آ ل د ب ح ا ص . ر ی م ض
 ه د ر ک ا د ی پ ا ر ش د و خ و ه د ی س ر س ف ن ت ف ر ع م
 ا د خ ا ب ت س ا م ز ل ا م ن د ر ک ا د ی پ د و خ و ، ت س ا
 . ن د ر ک ا د ی پ

ی ل ص د ر ب م غ ی پ ز ا ، ر ب م غ ی پ ی ا ه ن ز ز ا ی ک ی
 : د ر ک ل ا و س م ل س و ه ل ا و ه ی ل ع ا ل ل ه

ن ا س ن ا ا ی آ « ؟ ه ب ر ن ا س ن ل ا ق ر ع ی [ی ت م] ل ه

ر ب م غ ی پ «؟! د س ا ن ش ب د ن ا و ت ی م ا ر د و خ ی ا د خ
 ن ا س ن ا ه ک ی ن ا م ز»¹؛ «ه س ف ن ف ر ع ا ذ ا» : د ن د و م ر ف
 ت ی ا و ر ن ی ا «. د س ا ن ش ی م ا ر ا د خ ، د س ا ن ش ب ا ر ش د و خ
 ه ب ه ک ر ر د و ر ر غ ب ا ت ک ر د ی ض ت ر م د ی س م و ح ر م ا ر
 . ه د ر ک ل ق ن د ، ت س ا ف و ر ع م ی ل ا م ا م ا ن

ر ر غ ب ا ت ک ر د ی ض ت ر م د ی س ر گ ی د ت ی ا و ر و
 و ه ل ا و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص د ر ب م غ ی پ ه ک د ن ک ی م ل ق ن د ر ر د و
 ؛² «ه ب ر ب م ک م ا ع ا ه س ف ن ب م ک م ا ع ا» : د ن د و م ر ف م ل س
 ه ب ه ک ت س ا ی س ک ن آ ، د و خ س ف ن ه ب ا م ش ن ی ر ت ا ن ا د «
 ر ت ا ن ا د ش د و خ ه ب ی س ک ر ه : ی ن ع ی «. د ش ا ب ر ت ا ن ا د ا د خ
 . ت س ا ر ت a ن a د ا د خ ه ب ، د ش ا ب

ق د ا ص ر ف ع ج م ا م ا ت ر ض د ز ا ا ر ه ا ظ
 م ل ا س ل ا ه ی ل ع ر ق ا ب د م م م ا م ا ت ر ض د ا ی ، م ل a س ل a ه ی ل ع
 ا ل ل ه ی ل ص د م ر ک a ر ب م غ ی پ ز a ی ت ی ا و ر ه ک د ن د ر ک ل ا و س
 : د ن د و م ر ف ر ب م غ ی پ ه ک ت س ا ه د ش ل ق ن د م ل س و ه ل a و ه ی ل ع
 ؛³ «ن ی ص ل ا ب و ل و م ل ع ل a ا و ب ل ط ا» «د ن ب ا ل ت ح ص ی ل

1. ۱۹۸ ص ۱، ج ۱، ی ض ت ر م ل ا د ی س ل ا ی ل ا م ل ا

2. ۳۲۹ ص ۲، ج ۲، ر د ص م ن ا م ه

3 ح ا ب ص م ر د «: ۲۴۴ ص ۲، ج ۲، ه ی ق ف ت ی ل ا و

؛ م ل a س ل a ه ی ل ع ی ل ع ل ا ق : ه ک ت س ا ه د م a ع ی ر ش ل a

علم بروید ولو اینکه علم در چین باشد». کدام علم است که انسان دنبال آن برود ولو در چین است؟ حضرت فرمودند: علم «رد ولو» سقنا فرعم اوبلطا» زا ریمغیپ دارم و! دیور بش لابند تسانچ «سقنا فرعم» ماع سپ؛ تسانعی ماع نینچ «ملعا تسانمهم یلیخ

فَرَع نَم» فیرش ثیدد نوماریپ یثحب «بَبَر فَرَع هَسَفَن

نینموملاریما زا دننکیم لقتد ار ی تیاور ای «بَبَر فَرَع هَسَفَن فَرَع نَم» : هک ماسلا هیلع هکی سک». تسه هخسند ود ره¹ «بَبَر فَرَع دَقَف» ار تیاور نیا «دسانشی م ار ادخ دسانشبد ار دوخ و، هدر و نینموملاریما زا ی دما ررد و ررغ رد، م هرکا ریمغیپ زا فالتخم قرط اب ی نس و هعیش دَقَف هَسَفَن فَرَع نَم» : دناهدرک لقتد ار تیاور نیا دافم مینیبب دیاب لاوا تیاور نیا رد ام «بَبَر فَرَع رد ار ثحب ی ردقکد دعب و، تسیچ شیانعم و میهدب شرتسگ تیاور نیا نوماریپ

فَرَع نَم» «. هَبَر فَرَع دَقَف هَسَفَن فَرَع نَم» ی سک. لومحم «بَبَر فَرَع دَقَف» ، عوضوم «هَسَفَن تسانمسم، دسانشی م ار ادخ دسانشبد ار دوخ هک نَم» رب «بَبَر فَرَع دَقَف» دوشی م لمدن وچ؛ رگید کفنم هک عوضوم زا لومحم و «هَسَفَن فَرَع مزلا، تسان سفن نافر ع هَمز لا ادخ نافر ع. تسیند

فَرَع ماع وه و «ن یصلاب و لا و ملعا اوبلطا»
«ل جوز ع بب ر لا فَرَع ماع هیف و سقنا

¹ ثیدد نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج دیحوت؛ ۱۷۱ ص، ۱ ج، یسانش الله هب فیرش، ۱ ج، عاضیبا تهجما؛ ۴۷ ص، ی نیع و ی ماع (ق قحم). دوشد هعجارم، ۶۸ ص

هر خلاب؛ مَعَا مَزَلَا اِي وَيَ وَاَسْمَ مَزَلَا اِي لَامَد، تَسَا
 اَم هَكْنِيَا لَثَم. تَسَا سَفَد تَفْرَعَمَ مَزَلَا اِدْخَن اَفْرَع
 «تَسَا قَطَانُ نَاسِنَا؛ قُطَانُ نَاسِنَا» : هَك مِيوْگِي م
 قَطَانُ هَكْنِيَا لَّا دُوشِي مَن اَدِيپِي نَاسِنَا چِيه : ي نَعِي
 هُمَزَلَا تَيَقَطَانُ؛ دَرَاد تَيَقَطَانُ اِب هُمَزَلَا مَن اَسِنَا؛ دَشَاب
 هَتَشَاد سَفَد تَفْرَعَمَ ي سَك دُوشِي مَن سِپ. تَسَا نَاسِنَا
 تَهْج كِي نِيَا. دَشَاب هَتَشَاد نَبَر تَفْرَعَمَ وَ دَشَاب

هَبَّرَ فَرَع نَم» : تَسَه مَه فَرَطْنَا زَا اِيَا
 مَزَلَا، تَسَا مَعَا لُومَحَم نُوچ؛ هَنَد» ؟ هَسَفَد فَرَع دَقَف
 سِپ، دَشَاب مَعَا تَسَا نَكَم مَزَلَا ي تَقُو؛ تَسَا مَعَا
 رِيغ دَنَك اَدِيپ اِدْخ تَفْرَعَمَ ي سَك تَسَا نَكَم نِيَا رِبَانِب
 مَهِيْرُنْسَ : ي قَا فَا تَا يَا زَا لَثَم، سَفَد تَفْرَعَمَ هَار زَا
¹ (قُحْلًا هَذَا مَهَان يَبِيْتِي ي تَدْمَه سَفْنَا ي فَوْقِ اَفْلَا ي فَا نِيَاءِ
 ، دَسَانَشَب اَر اِدْخ دَنَاوَتِي مَ ي سَفْنَا تَا يَا زَا نَاسِنَا مَه
 ي قَا فَا تَا يَا زَا مَه

اَلْفَا مَكْسِفْنَا يَفُو * نَبِيْقَوْمَلِّ نِيَاءِ ضِرًّا اَلَّ يَفُو
 ، نَيَقِيْل هَا ي اَرِب تَسَا ي تَا يَا نِيْمَز رَد» ² ؛ (نُورُ صِبْتِ
 اِيَا ، مَه اَمَش دُوخ ي اَهْسَفَد وَ اَهْنَا ج رَد وَ
 مَه ي قَا فَا تَا يَا مَه ، تَسَا هَار وَ د سِپ «. دِير كَنِي مَن
 دَقَف هَبَّرَ فَرَع نَم : هَك مِيوْگَب مِيَاوَتِي مَن سِپ ؛ ي سَفْنَا
 هَسَفَد فَرَع

دَنَاهَد رَك نَا يِي مَه قَطَنَم مَدَعَا مَلَع هَوَالَع وَ
 اَر لُومَحَم وَ ، مِيْدِرَك نَا يِي ي اَهْيَضَق كِي ، اَم رَكَا هَك
 تَيَلَك نَاوَنَع هَب شَسَكَع ، مِيْدِرَك عَوْضُوم رِبَل مَد
 هَبْجُوم سَكَع. تَسَا تَيِيْز ج نَاوَنَع هَب هَكَلَب ؛ تَسِيْن
 سِپ ؛ هَيَلَك هَبْجُوم هَنَد ، تَسَا هَيِيْز ج هَبْجُوم ، هَيَلَك
 فَرَع هَبَّرَ فَرَع نَم لُك» : مِيوْگَب مِيَاوَتِي مَن

1. ۵۳ هيا ردد (۴۱) تلصف هروس

2. ۲۱ و ۲۰ هيا (۵۱) تاير اذلا هروس

«بَسْفَن فَرَعِي مَ نَم» : میوگب میناوتی م لااح
 ار ادخ هتخانشن ار دوخ هکی سک «؟بَبَر فَرَعِي مَ نَم
 ،میوگب میناوتی م م ه ار نیا ؟تسا هتخانشن م ه
 ار ادخ ی قافاً تایاً هار زا ی سک تسان کم ن وچ
 اما ؛دشاب هتخانشن ار ش دوخ و دشاب هتخانشن
 فَرَعِي مَ نَم بَبَر فَرَعِي مَ نَم» : هکی میوگب میناوتی م
 .ض یقن س سک هب «بَسْفَن

امش ، «قُطَانُ نَاسِنِإِا» !دینک هجوت بوخ
 سَیَ قِطَانِ سَیَ نَم لُک» : دیوگب دیناوتی م
 .رگید تسا ض یقن س سک ، «نَاسِنِإِا

فَرَع نَم» ؛دراد ض یقن س سک ی اهیضق ره
 ؟دوشی م هچ ش ض یقن س سک «بَبَر فَرَع دَقْفُ بَسْفَن
 هکی سک : بی نعید ، «بَسْفَن فَرَعِي مَ نَم بَبَر فَرَعِي مَ نَم»
 هتخانشن م ه ار ش دوخ ، هتخانشن ار ادخ لاصا
 : میراد ثحب ات دنچ اجنیا رد تقون آ ام باملسم

ی م اعدا هکی دارفا هکی تسا نیال و ا ثحب
 ی لادر و ، میا هتخانشن ار نامدوخ ام هکی دننک
 بابرا لثم ، نییدام لثم ، دنتسین س انشاد هکی
 ادخ اب ی یانشاً لاما هکی بهانم و لم و
 ن اش دوخ آهنیا ، دننکی م ار ادخ راکنا و دنرادن
 هب س انشناور دنمشناد کی . دنتخانشن م ه ار
 اما دشاب هاگآ رگا م ه س فذ ی ایازم ت ایصوصخ
 س فذ ت قیقدهب کشن و دبنیا ، دشاب ادخ رکتم
 .تساعدا و ، تسا هدیسن

ض یقن س سک (مُهَسْفَنُا مُهَسْنَأُ الله وسن) هیأ

تسا «بَبَر فَرَع بَسْفَن فَرَع نَم» ثیدد

مینک ثحب و ا رد دیاب ام هکی رگید هئاسم و
 مَ نَم بَبَر فَرَعِي مَ نَم» ض یقن س سک هکی تسا نیا
 نَم» ض یقن س سک ، هیضق نیا هکی «بَسْفَن فَرَعِي
 ن آرق هیا نیا ، تسا «بَبَر فَرَع دَقْفُ بَسْفَن فَرَع
لله أوسن) : دیامرفی م عایقشاً هرابرد هکی تسا

سپ، دندرک شومارف ار ادخ»^۱؛ ﴿مُهَسِّنَا مُهَسِّنَا﴾
 ،تخادنا ناشدوخی شومارف هبار ناشیاهس فذ ادخ
 سپ «.دندرک شومارف مه ار دوخ یاهس فذ
 فَرَع نَم» ضیق س کع ،هَیضَ نِیَا ،نِیَارِبَانِب
 .تسا «هَبَّرَ فَرَع دَقْفُ هَسَفَنَ

س کع دشاب قداص هک یاهَیضَ ره و
 ﴿مُهَسِّنَا لِلَّهِ أَوْسُنَ﴾ ؛تسا قداص مه ش ضیق
 مَلْسَم نِیَا ؟تسین ن آرق هَیَا نِیَا رگم ؛﴿مُهَسِّنَا
 ی م دینک ضیق س کع ار نِیَا ،رگید تسا قداص
 «.هَبَّرَ فَرَع دَقْفُ هَسَفَنَ فَرَع نَم» :دوش

س کع ار نِیَا ﴿مُهَسِّنَا لِلَّهِ أَوْسُنَ﴾
 ی سَنِیَسَ یَ هَسَفَنَ ی سَنِیَسَ یَ نَم» :ی ا ،دینک ضیق
 ؛«هَبَّرَ فَرَع دَقْفُ هَسَفَنَ فَرَع نَم» :ی نعی «هَبَّرَ
 نَم» :ی ا «هَبَّرَ نَ ع ل فَعِی مَ دِ هَسَفَنَ ع ل فَعِی مَ دِ نَم»
 «.هَبَّرَ فَرَع دَقْفُ هَسَفَنَ فَرَع

س کع «.هَبَّرَ فَرَع دَقْفُ هَسَفَنَ فَرَع نَم»
 نَم» :ی ا «الله س نی م نَم» و «:دوشی م ش ضیق
 ؟هچ ی نعی ﴿مُهَسِّنَا لِلَّهِ أَوْسُنَ﴾ «الله ر کذ
 س کع نِیَا «.هَبَّرَ س نی م دِ هَسَفَنَ س نی م دِ نَم» :ی نعی
 «هَبَّرَ فَرَع دَقْفُ هَسَفَنَ فَرَع نَم» نام ه ضیق
 .تسا

ن آرق هَیَا ﴿مُهَسِّنَا لِلَّهِ أَوْسُنَ﴾ نوچ و
 فَرَع نَم» ؟دوشی م هچ ش ضیق س کع ،تسا
 دیوگب دناوتی مزی سک سپ ؛«هَبَّرَ فَرَع دَقْفُ هَسَفَنَ
 تیاور نِیَا دنس هبار رگا .تسینت سرد تیاور نِیَا
 ؛تسا ن آرق هَیَا لولد م ش نتم ،میشاب هتشادن راک مه
 .تسا س فذ ی یاسانش ،راگدرو ری یاسانش هار هک
 تسا ه دش ر کذتم ه لاسم نِیَا هبار هکنیا امک

- فیرشلا هماقم الله ی اعا - نیهلأتماردص موحرم
 ار داعم و أدبم باتک .داعم و أدبم باتک ل و ا رد
 و ،هتشون رافسا زا دعب نیهلأتماردص موحرم

۱. ۱۹ هیا زا ی تمسق (۵۹) رشطا هروس

تسا ن ف و د ر د و ت سا ر ا ف سا ه د و ل ا ش د و ه ص ل ا خ
 ر د ط ق ف ش ت ا ی ع ی ب و ، ت ا ی ع ی ب ی ک ی و ت ا ی ه ل ا ی ک ی
 ط ا ب ت ر ا ت ی ف ی ک ن ا ی د ی ا ر ب ا ر ب ا ت ک ن ی ا ؛ ت سا س ف ن
 ت سا ه ت ش و ن ر ا گ د ر و ر پ ت ا ز ه ب س ف ن

دیوگی م باتک نیا همدقم رد

و یمکحلا م اهل او ح ا و س ق ن ل ا ت فر عم ن ا ف
 ن م د ح ا ت ج ر د ی ل ا ل ص ی د ل ا و ، د ا ع س ل ل ص ا
 ی ل ع ا ه ن ا ق ب و ا ه د ر ج ت ک ر د ی ل ا ن م ا م ک ح ل ا
 ن و ل ه ا ج ل ا م ه ن ظ ن ا و س و ن ی ل ا ج ن ا و خ ا ک ، ن ی ق ی ل ا
 ی ف ه ب ا ق و ث و م ل ج ر ل ا ر ا ص د ف ی ک و ، ا م ی ک د
 ؟ ه س ف ن ب ل ه ج ا م د ع ب ا ی ش ل ا ن م ع ی ش ت فر عم
 ن ع ز ج ع ن م ن ا : س ی ل ا ط ا ط س ر ا ل ا ق ا م ک
 ت فر عم ن ع ز ج ع ی ن ا ب ق ل خ ا ف ه س ف ن ت فر عم
 ق ا ق ر م ل ا ا ع ف ا و ه ف ص و ا ت ا ز ا ه ت فر عم ن ا ف ، ه ق ل ا خ
 ا ه ن ل ا ، ل ا ا ع ف ا و ه ف ص و ا ت ا ز ا ه ن ر ا ب ت فر عم ی ل ا
 ل ا ه س ف ن م ل ع ق ر ع ی ل ا ن م ف ، ه ل ا ت م ی ل ع ت ق ل خ
 1 « ر ا ب م ل ع ق ر ع ی

م ا ، س ف ن ل ا و ح ا و س ف ن ت فر عم : دیوگی م
 ه ج ر د ه ب و ؛ ت سا ت د ا ع س ل ل ص ا و ت م ک د
 د ر ج ت ه ک ی س ک ن ا د س ر ی م ن ا م ک د ز ا ی د ح ا
 ن ی ا ه ب و ه د ر ک ن ک ر د ا ر س ف ن ن ی ا ع ا ق ب و س ف ن
 ن ا ر د ا ر ب ل ت م ؛ د ش ا ب ه د ر ک ن ا د ی پ ن ی ق ی ا ن ع م
 د ر ج ت ر د م ی ک د س و ن ی ل ا ج ن و چ) ؛ س و ن ی ل ا ج
 ا ر س و ن ی ل ا ج : دیوگی م ا ذ ل و ت ش ا د ک ش د س ف ن
 ه چ ر گ ا و (د ر م ش د ی ا ب ن ا م ک د ز ا ل ل ص ا
 ن ک م م ه ن و گ چ ! د ن ن ا د ی م م ی ک د ا ر ا ه ن ا ن و ل ه ا ج
 د ر و م ، ا ی ش ا ز ا ی ن ی ش ت فر عم ر د ی د ر م ت سا
 ! ؟ د ش ا ب ل ه ا ج ش د و خ س ف ن ه ب ا م ا ، د ش ا ب ق و ث و
 ز ا ه ک ی س ک ن ا : دیوگی م و ط س ر ا ه ک ن ی ا م ک
 ت سا ر ت ر ا و ا ز س ت سا ز ج ا ع د و خ س ف ن ت فر عم
 ؟ ا ر چ ؛ د ش ا ب ز ج ا ع ش ق ل ا خ ت فر عم ز ا ه ک ن ی ا ه ب
 ، ل ا ا ع ف ا و ا ت ف ص و ا ت ا ز س ف ن ت فر عم ن و چ

1. 6 ص ، ن ی ه ل ا ت م ا ر د ص ، د ا ع م ل ا و ا د ب م ل ا

فی لاعتی رباب و ادخت فرعمی ار بتسا نابدرن
 ادخل اثم رب سفن نوچ؛ لا اعفا و اتفصد و اتاذ
 سفن تفرعم هکی سک ن آس پ، تساه دش ق لآخ
 دوخی ادخ و دوخی رباب تفرعم، دشاب هتشادن
 «» درادن ار دوخ بر و

یسانشی ک *** زجاء دوخ داهن رد هدی ا

زگره، ار ی ادخ

فراء *** ی شاپن و بز دوخ م اعد رد هک و ت

۱؟ ی شاپن نوچ راگدرک

دیامرفی م اردصلام دعب

نم» : «ءایلوألا دیسن نع یورملا یتدحلا یف و»

؛ ی نعملا اذه ی لآءامیا «هبر فرآ دقف هسفن فرآ
 هلوک و هبر فرعی م هسفن فرعی م ن م : ی نعید
 لله اوسن» : هتمحر ن ع ادعبلأ عایقشلا ارکی فی لاعت
 ، هیضقلا کلت ضیقن س کع تلز نمب (م هسفنا م هسناف
 هیبنت ، هبر ن ایسنب س قنلا ن ایسند ، لاء و ل ج هقیلعت ذا
 و اهرکتب هرکذت قلعت ی اعی کزلا رصبتسمل
 «. اهتفرعمب هتفرعم

دیس زا هکی یتدرد» : دیامرفی م دعب

هش تیاور م لاسلا هیع نینموملاریما ءایلوألا
 ن آ «هبر فرآ دقف هسفن فرآ نم» : هک تساه
 هکی سک : ی نعید ، انعم نیا ی وسه بتسا هراشا
 راگدروپ و ؛ هتخانشن ار ادخ ، دسانشن ار ش دوخ
 م هسناف لله اوسن» : دیامرفی م عایقشا هرابرد هک
 (م هسفنا. این عکس نقیض است برای همین
 قضیه؛ چون خداوند علیّ علیّ معلق کرده است
 نسیانِ نفس را به نسیانِ ربّ؛ و این برای شخص
 بیدار و بینا و با فطانت، تنبیه است بر اینکه ذکر
 خدا به ذکر نفس، یاد خدا به یاد نفس، و معرفت
 خدا به معرفت نفس معلق شده است».

۱. ردصم نامھ

لِكَايَهَلَا ضِعْبَ يَلْعُ اَبُوْتَكَمَ نَاك لَيْقَ وَ”
 ءَامَسَلَا نِم بُبَاتَكَل زَنَام» : نَامَزَلَا مِيدَقِي فِدَيْشُمَلَا
 «. بَكَبَّر فِرْعَتَا كَسَفَنَا فِرْعَا ! نَاسِنَا اِي : هِيْفُو لَّا اِ
 رِد هَا هَا هَدَش هَتَفَكْ» : هَا دِيَا مِرْفِي مَارِدِصَّلَام
 يَلِيْذِي يَلِيْذِي اَهْتِرَامَع نَامِه زَا يَضِعْب
 هَدَش هَتَشُوْن ، دِنْتَخَاسِي مَقْبَاسِ رِد هَا يَدَيْشِم
 هَدَمَايْنِ دُورْفَنَامَسَا زَا يَبَاتَك چِيَه” : هَا دُوب
 هَدِرَكَبَا طَخَنَاسِنَا هَب ، بَابَاتَكَن اَرِد هَا كِنِيَا رِگَم
 يَادِخَاتَا سَنَشِب اَر دُوخ ! نَاسِنَا يَا : هَا دِنَا
 «. يَسَانَشِب اَر دُوخ

يَف سِيْرَلَا خِيْش هَلَقَن اَم اَذِه نِم بُيْرِقَ وَ”
 ضِوْخَلَاب نِيْفَلَكَم اَوْنَا كَلِئَاوَلَا اَنَّا نِم هَلِيْئَا سِر ضِعْب
 لِكَايَهَلَا ضِعْبِ مِهْيَا عَطَبْهِي حَوْل ، سَقْنَلَا تَفِرْعَمِي فِ
 «. بَكَبَّر فِرْعَتَا كَسَفَنَا فِرْعَا ! نَاسِنَا اِي : لَوْقِي
 هَا تَسَا يَزِيْچ نَا ، نَوْمِضَم نِيَا بِيْرِقَ»
 هَدِرَكَل قَدِ دُوخِي اَه هَلَا سِر زَا يَضِعْب رِد سِيْرَلَا خِيْش
 رِد هَا كِنِيَا هَب دِنْدُوب فَلَكَم ، يَلُوَا يَاهَنَاسِنَا نَا : هَا
 زَا يَضِعْب رِد هَا كِنِيَا يَارِب ؛ دِنْنَك ضِوْخَسَفَنَت فِرْعَم
 هَب هَا دُوب هَدَش يَحُو اَهْنَا نَارِب مَغِيْب و نَاسِنَا دَارِفَا
 فِرْعَتَا كَسَفَنَا فِرْعَا ! نَاسِنَا اِي” : دِنْيُوْگَب مَدْرَم
 «. بَكَبَّر

، هَلَّاتْ هُتَاذَ فِرْعَ نَم : هَقِيْتَعَلَا مَكْحَلَا يَف وَ”
 يَف اَقْرِيْغَتْسُمِ هِتَاذَ نَع اَيْنَا فَا اَيْنَا بَر اَمِلَاع رَا صِد : يَا
 «. هَلَلَا ج و لَوْلَا لِمَا جَلَا دُوْهَش «و دِر اَن
 حَكْمَتِ هَا ي عَتِيْق اَمْدِه اَسْت كِه كَسِي كِه خُود رَا
 بَشَنَاسِد مَتَاْلِه مِي شُود ، يَعْني خَدَا شَنَاس مِي شُود ،
 يَعْني يَك عَالِمِ رَبَّانِي مِي شُود و دِر ذَاتِ خَدَا فَانِي و
 مَسْتَعْرَق مِي شُود ، غَرَق دِر شُهُودِ جَمَال و جَلَال
 پُرُور دِگَار مِي گَرَدَد.»

رِفْظَلَا رُسِيْتِ سَفَنَلَا فِرْعَمِ يَف ءَلْمَجَلَابِ وَ”
 نِم اُقْتِرَلَا و دُوبَعَمَلَا يَلَا لَوْصُولا و دِوَصْقَمَلَابِ

نَمِ دَوْعُصْلًا وِ حِ اَوْرَ لَأَ فِرَشْدِ يَ لِإِ حَابِشَلَأَ طَوْبُهُ
 لِإِمَجَةِ نَيَاعُمُ وِ نَيَلَعَلَا جَوَأَ يَ لِإِ نَيَلِفَاسَلَا ضِيضَدَ
 نَمِ حَلَفَأُ دَقُّوْ، يَ دَمَرَسَلَا دَوُهْشَلَابِ ضِي وِفَلَا وِ سِي دَحَلَأَا
 1. ﴿ اِهْتَسَدَ نَمِ بَأْذِ دَقُّوْ * اِهْتَكَّرَ

سفنذ تفرعم رد هلمجتاب: دیامرفی م دعب
 ، دو صقم هب ندیسر رد تسا رفظ ن دش ناسا
 لآاب و ؛ دو بعم تر ضدی وس هب ن دش ل صاو و
 هب - تسا حبش هک - حابشأ ملاء نیا زان تفر
 ندرک دو عص و ن تفر لآاب و ؛ حاورا جوان آ
 ل فاسد ملاء و ل فاسد ن امدرم ضیضد نیا زان
 ملاء ن آرد هکی دارفان آ جوی وس هب تسا
 رد و لآابی ا هملاء ن آرد و دنوری م لآابی ا ه
 و هکئلام دننام ، دنراد تنوکس درجت ملاء
 لِ اِمَجَةِ نَيَاعُمُ ، سَفْنِذِ تَفْرَعِمِ رَدِ و ؛ اَيِيْنَا حِ اَوْرَا
 دوهش هب ن دش زئاف و ، تسای دحای اذ
 بَأْذِ دَقُّوْ * اِهْتَكَّرَ نَمِ حَلَفَأُ دَقُّوْ . تسای دمرد
 ی سکل ام عانف: ”دیوگی من آرقهیا ؛ ﴿ اِهْتَسَدَ نَمِ
 ی زخوی گراچی بو ؛ دنکس فنذ هیکرت هک تسای
 زان سفنذ هک تسای سکن آلام ، نارسخ و
 2. ” دنک هسیسد دوخس فنذ اب و دوربش تسد

تینادحو رب تلاد هجو هد هب سفنذ و حور دنکی اذ

الله ن اوضر - ی سلجم مو حرم ار ثیددنیا
 لِ صَفِ رَدِ رَا حِبِ زَا رِشْدِ عِبَارِ رَدِ - هِيْلَعِ
 هدرک نایب ، ۴۱۵ هحفص رد «سفنذ تقیقد»
 : هک تسای

دَقُّوْ هَسْفَنَ فَرَءَ نَمِ : مَلَسَلَا هِيْلَعِ هُلُوْقَ

1. ۱۰ و ۹ هیآ (۹۱) سمشا هروس

2 مو حرم قرش میکد ملاک نایاپ
 ص ، داعملا و ادبملا باتک همدقم رد نیهلأتمار دص
 ۶ و ۷.

نیا املء زا ی ضعب: «تسا هتفگ دعب^۱» «بَر فَرَع
 رد تسا ی تو هلا هفیظا کی حور» : «دنتفگ روط
 تینادحو رب هجو هَد هب هک، ی توسا ت فصد ت روص
 :دناسانشی م ار ادخ و دنکی م تللاد راگدروپ
 تکردار ناسنا رکیپ حور نوچ :لوا هجو
 هک مینادی م ام، دنکی م ندب روما ریبدت و دهدی م
 ی گرحم و ربدم کی، م ه ی لک ملاء هک تسا دبلا
 ،تسا دحاو حور هکنیا :مؤد هجو .دشاب هتشاد
 .تسا دحاو م ه ادخ دنکی م تللاد

و ،دهدی م تکردار ندب حور :مؤس هجو
 .ادخ تردق رب دنکی م تللاد نیا
 ،دراد علاطا دسج رب حور :مراهچ هجو
 ملاء ملاء رب م ه ی اعأ ی اع ی ادخ هک دنکی م تللاد
 .دراد

تللاد نیا ،ندب رب حور علایتسا :مجنپ هجو
 .قلخ ملاء رب ادخ علایتسا و عاوتسا رب دنکی م
 حور عاقب و ندب رب حور مدقت :مشش هجو
 ادخ عاقب و ادخ مدقت رب دنکی م تللاد ،ندب زا دعب
 .ادخ تیدبا و تیلزا رب :بی نعید ،ملاء رب
 حور تیفیک هب ن تشادن ملاء :مته هجو
 تقیقدهب دناوتی من ناسنا هکنیا رب ،دنکی م تللاد
 .دنک ادیپ هطاحا ادخ

،دسج رد حور ل حم هب ملاء مدع :مته هجو
 ،تسا نامندب ی اجک نامحور مینادی من ام :بی نعید
 ملاء زا ی ناکم م ه ادخ ی ار ب هک دنکی م تللاد
 .تسین ناکم ی اراد ادخ ،تسین

میناوتی من ام هک ی روطنیمه :مهذ هجو
 تللاد میسر بوا هب و مینک س م ار دوخس فذو حور
 ادخ هب ،مینک س م میناوتی من م ه ار ادخ هک ،دنکی م
 .میسر ب میناوتی من م ه

ی من ار حور ام هک ی روطنیمه :مهذ هجو
 میناوتی من م ه ار ادخ دنکی م تللاد ،مینیب میناوت

۱. ۹۹ ص ۵۸ ج ،راونلا اراجب

رکذ ش دوز زا ی سلجم ار ترابع نیا
 هرک رکذ عاملاء زا ی ضعب لوق زا ، هرک
 تسا نیا ریخا تارقفنیا رد لّصحم و بتسا
 ی مذ حور تیفیک هب هک ی روطن یمهن اسنا : هک
 حور و دراند حور لّحم هب مء و دسر ب دناوت
 ی مذ م ه ار ادخ ، دنیب و دنک س م دناوتی مذ ار
 ادیپ هار وا هب و دنک ادیپ مء ش لّحم هب دناوت
 تینا هب و دسر بوا هدهاشم و عاقل ماقم هب و دنک
 ؛ دنک ادیپ علاطا و مء ، راگدرو رپ تقیقد و
 بتسا روطنیا عاملاء زا ی ضعب لوق دافم

نم» تیاور زا عاملاء ی خرب طلاغ ریست «هبر فرء دقف هسفن فرء

نم» تیاور نیا لاصا : دنتفگ اهی ضعب اذا و
 : هک تسا نیا شیانعم «هبر فرء دقف هسفن فرء
 م ه ار تیادخ ، ی سانشب ی ناوتی مذ هک ار تدوخ»
 فرء دقف هسفن فرء نم» ؛ «ی سانشب ی ناوتی مذ
 ار ادخ دسانشب دناوتب ار ش دوز هکی سک ن آ» «هبر
 ار ش دوز هک ن اسنا سپ ؛ «دسانشب دناوتی
 دسانشب دناوتی مذ م ه ار ادخ هک دنادب ، دسانشی مذ

ی نعید ! دش س کع شیانعم تیاور نیا
 هب قیلعت تیاور نیا» : هک دنیوگب دنتساوخ
 نیمه هک دیوگب دهاوخی م و دنکی م لاحم
 ی سانشادخ ، تسالاحم ی سانشدوخ هک ی روط
 ی ناوتی مذ ار تدوخ سپ ؛ تسالاحم م ه
 ی ناوتی مذ م ه ار ادخ هک نادب سپ ، ی سانشب
 «!ورن ادخ تا ذت فرعم ل ابند ، ی سانشب
 طلاغ لیلد هچ هب ؛ تسا طلاغ فرحنیا و
 : دیتفگ ام هکنیا لیلد هب ؟ تسا

«هبر فرء دقف هسفن فرء نم» : لاوا

و ، تسا (م هسفنأ م هسناف للهأ اوسن) ض یقت س کع
 ، تیقیقد هبعقاو هیضه (م هسفنأ م هسناف للهأ اوسن)

نیا ضیق س کے سچ، تسا ق داصد ایضاً نیا
اوسن (ضیق س کے؛ دشاب ق داصد دیاب مہ ایضاً
ہسفن ی سنیلانم»؟ تسہ ہچ) **مہسفن** **مہسن** **لہ**
 «ببر فار ع دقف ہسفن فار عنم» : ی ا «ببر ی سنیلانم
 شنتم ایضاً نیع دوز، تسین ل احم ہب ق یلعت سچ
 .تسا دارم

تایاور ن آ ہک تسا دراوی تایاور : اینا
 یارب سفد تفرعم لاصا ہکنیا رب دنکی م تلاد
 ہب ناگزب، تسا بولطم رایسب و نکم ناسنا
 ہکنیا رد تسا ہدش دیکات، دنسری م سفد تفرعم
 ہک ی تایاور نامہ لثم؛ دیورب سفد تفرعم لابند
 ديس موحرم ررد و ررغو و دما ررد و ررغزا م
 ہکنیا رب درکی م تلاد اہنیا، میدرک لقتی ضترم
 .دورب سفد تفرعم لابند دیاب ناسنا

ی لاعلا اظ دم - ی یابطاط املاء ترضد و

عزج، ۱۷۰، حفص نازیملا ریسفت مشش دلج رد -
اہیائی : ہیا لیز ہدنام ہرود رد دیجم ن آرقزا عباس
 فارتعا ہکنیا زا دعب^۱، **مکسفن** **مکیع** **اوتماء** **نیدلا**
مہسفن **مہسن** **لہ** **اوسن** : ہیا ہکنیا رب دنکی م
 دنچ، تسا «ببر فار عنم» یارب ضیق س کے
 ہک دنکی م لقتی دما ررد و ررغزا رگید تایاور
 .دراد ی نعم نیا رب تلاد

تفرعم باب رد ی دما ررد و ررغزا ی تایاور
سفن

نیموئاریم ہک تسا نیا ی کی .۱
 و **ہسفن** **فار عنم** **سیکلا** : دندومرف ماسلا ہیلع
 ن آ سیک و نطف و کریز مدآ» ؛ «ہلامعا ص لخا
 ارش دوز لامعا و دسانشب ار دوز ہک تسا ی سک
 بولطم، سفد تفرعم سچ «دنک ص لخا ادخ یارب
 .تسا

۱. ۱۰۵ ہیا ردد (۵) دناملا ہرود

هک دننکیم لَقْد ررد و ررغ زا زاب ۲.
 عُفْنًا سَفْنَابُ فَرِعْمًا: دندومرف نینمؤماریمأ
 «نیتفریمأ؛ امیرالمؤمنین فرمودند که: «معرفت
 به نفس نافعتر است از دو معرفت». ظاهراً ما دوتا
 معرفت داریم: یکی آفاقی است، یکی انفسی؛
 حضرت می خواهند بفرمایند که معرفت نفس از این
 دو تا مجموعاً برای انسان فایده اش بیشتر است.

تهج نیا تسان کمم؟ تسار تشیب ارچ للاح
 یَقَافَا تَايَا هَلِيسُو هِب اذخ تفرعم رد :هک دشاب
 ،دورن سفن بیدهل ابند رگید ناسنا تسان کمم
 زا یرایسب لثم ؛دنگ کاپ ار دوخ سفن هک
 اذخ و دننکیم رکفی قافاً تايأ رد هکی نادنمشناد
 سفن بیدهل ابند و دنسانشی می قافاً تايأ ن آزا ار
 می قافاً تايأ زا هک تسان کمم ناسنا .دنوری مند مه
 کاپ عبت هب لاثم ش سفن دعب و دسانشب ار اذخ
 هار زا و سفن تفرعم هار زا هکی سک اما ؛دوشب
 تراهط اعبط نیا ،دنگ ادیب ار اذخ دهاوخی مش دوخ
 دهاوخی هک هجرد هب هجرد نوچ ؛دنگیم سم ار
 ات دنگ رهاط ار ش دوخ دیاب ،دسانشب ار ش دوخ
 ،دیاب نورید لیاذر زا ؛دسانشب دناوتب ار ش دوخ
 ش دوخ ناسنا لا و ،دیاب نورید هساق قلاخا زا
 و هیکزت می سانش دوخ هار .دسانشب دناوتی مند ار
 نیا :دندومرف ترصد اذخ و ،تساق قلاخا بیدهل
 هکنیا یارب ،تسار تشیب شاه دیاف ،تساق عفنأ
 هک مییوگب هکنیا ای .دوشی سفن هیکزت بجوم
 تهج نیا هب «نیتفریمأ عُفْنًا»: دندومرف ترصد
 هب ،یَقَافَا تَايَا هار زا اذخ درک ادیب نوچ هک تسا
 اما ؛تساق س ایق بیترت و ل لادتسا و ناهرب عطساو
 نادجو و دوهش هار زا ،سفن هار زا اذخ درک ادیب
 ناسنا ناج هب ،هتسشن ناسنا بلق هب نیا ،تسا
 و تسار تشیب شاه دیاف ناسنا یارب اذخ و ؛هتسشن
 دشاب تهج نیمه ترصد دارم دیاش

نینمؤماریمأ زا یرگید تیاور ۳.
 فَرَعَنَم قَرَاعًا: هک دننکیم لَقْد مَلاَسَا هیلع

أَهْدِي أَمَلِكُنَّ أَهْزَنَ وَاهْقَدَ عَافُ هَسْفَنَ؛ «عارف آن کسی است که نفس خویش را بشناسد و او را از اسارتِ هوی و بندگیِ شهوات، و از هر چیزی که او را از خداوند دور می‌کند، آزاد نموده و پاک سازد».

مَلَأَ هَيْدًا نِيْمُوْمَارِيْمًا رَغِيْدًا تِيَاوِرًا ٤.
 «هَسْفَنَ رَمًا نِاسْنَلَا لِهَجَّ، لِهَجَا مُظْعَا» : دندومرف «بزرگ‌ترین جهل این است که انسان خودش را نشناسد».

مُظْعَا» : تَسَا هِدْمَا رَغِيْدًا تِيَاوِرًا رَدًا ٥.
 هَسْفَنَ نِاسْنَلَا تُفْرِعَمَ تَمَكِحَا [لِضْفَا]؛ «بزرگ‌ترین حکمت این است که انسان خودش را بشناسد». این روایت بر چه چیز دلالت می‌کند؟ بر ترغیبِ معرفتِ به نفس.

سِانَلَا رُتْكَأ» : تَسَا هِدْمَا رَغِيْدًا تِيَاوِرًا رَدًا ٦.
 هَبْرًا مُهْفُوْخًا هِسْفَنًا تُفْرِعَمَ؛ «آن فردی از میان تمام مردم، بهتر خودش را می‌شناسد که از خدا بیشتر خوف و خشیت داشته باشد». و این معنی آیه شریفه است که: **هَدَايِعَ نَمَ لِّلَّهِ اِي شَخِيْءٍ اَمْنًا** ١. **(اَوْ مَلْعَطًا**

نِيْمُوْمَارِيْمًا رَغِيْدًا تِيَاوِرًا رَدًا ٧.
 تُفْرِعَمَ لِقَعًا لِّضْفَا» : تَسَا هِدْمُوْمَرْفَ مَلَأَسَلَا هَيْدًا اِهْلَهَجَ نَمَ وَ لَقَعًا هَسْفَنًا فَرَعًا نَمَفَ، هِسْفَنِبَ عَرْمَلَا هَكَ تَسَا نِيَا لِقَعًا هَجْرَدَ نِيْرَتَتَايِضْفَايِبَ» ؛ «لَضَّ هَكَ يَسْكُ سِپَ، دُوْشِبَ فَرَاَعُ شِ دُوْخُ سِفْنَهَبَ دَرْمَ هَبَ هَكَ يَسْكُ، دُوْشِيْمَ لِقَاعَ، دَسَانَشِبَ اَرِ شِ دُوْخُ يْمَ هَارْمَغَ، دَسَانَشِنَا اَرِ شِ دُوْخُ وَ دِشَابِلَ هَا جِشِ دُوْخُ تُبَجَّعَ» : دندومرف نِيْمُوْمَارِيْمًا زَابًا ٨. «دوشد اِهْلُطِيْلَافًا هَسْفَنَلَّ ضَا دَقُوْ هَتَّلَا ضِدِشْنِيْنَمَلَا!» «من تعجب می‌کنم از کسی که گمشده‌ای دارد، دنبالش می‌گردد که گمشده‌اش را پیدا کند؛ اما خودش گم شده است، دنبال خودش نمی‌گردد که خودش را

١. ٢٨. هيا ز اى تمسقا (٣٥) رطا ف هروس

پیدا کند!».

۹. هَسْفَنُ لَهْجِيْنَ مِثْ بُجَعٍ: رگید تیاور. ۹.
هک ی سک ن آ زا منکی م بَجَعْتِ «!؟ هَبْرَ فَرِعِيْ فَيَكْ
ادپ ار ادخ دهاوخی م هَنوگچ، هدرک مگ ار ش دوخ
«!؟ دنک»

۱۰. هومرف نینمؤملاریمأ رگید تیاور رد. ۱۰.
«هَسْفَنُ عَرَمًا فَرِعِيْ نَأِ هَفَرِعَمًا هُيَاغٌ»: تسا
«نهایت درجه معرفت، این است که انسان خودش
را بشناسد».

۱۱. فیک: تسا هومرف رگید تیاور رد. ۱۱.
دوخ ریغ هَنوگچ «!؟ هَسْفَنُ لَهْجِيْنَ م هَرِيْغَ فَرِعِيْ
«!؟ هتخانشن ار ش دوخ هک ی سک ن آ، دسانشی م ار
ناسنا ل و ا هک تسا نیا م ه ی سانش ریغ هار ک ی
دسانش ار ش دوخ».

۱۲. تسا هشد تیاور نینمؤملاریمأ زا زاب. ۱۲.
عَرَمَلَابِيْ فَكٌ و هَسْفَنُ فَرِعِيْنَ نَأِ هَفَرِعَمَ عَرَمَلَابِيْ فَكٌ
تسیفاک درم تفرعم ی ارب «!؟ هَسْفَنُ لَهْجِيْنَ أ لَاهَجِ
ی نادان و لهج ی ارب و، دسانش ار ش دوخ هکنیا
«دسانشن ار ش دوخ هکنیا تسیفاک درم».

۱۳. هَسْفَنُ فَرَعٍ نَمٌ: دناهومرف زاب. ۱۳.
«دَرَجَتٌ» کسی که خودش را بشناسد مجرد
می شود». یعنی: از علائق دنیا مجرد می شود، از
مردم مجرد می شود، یا از هر چیزی مجرد
می شود؛ به واسطه اینکه تمام اعمال خود را برای
خداوند علیّ اعلیٰ قرار می دهد و اخلاص در عمل
می کند، در عمل و در صفت و در ذات، همه را
تحویل خدا می دهد، و اخلاص برای خدا بجا
می آورد.

۱۴. مَلَسْلَاهِيْءٌ نِينْمُؤْمَلَارِيْمَأْ زَا زَابٌ و. ۱۴.
لَهْجِيْنَ م و اهدهاج هَسْفَنُ فَرَعٍ نَمٌ: هشد تیاور
«اهلمها هَسْفَنُ: «کسی که نفس خود را بشناسد
مجاهده می کند و نگهش می دارد و از او حساب
می کشد؛ و کسی که به نفس خودش جاهل باشد،

نفس خود را رها می‌کند و مُهمل می‌گذارد».

لَجَّ هُسْفَنُ فَرَعَنَ مَ” : دندومرف زاب . ۱۵
هُرْمَأُ؛ «کسی که نفس خود را بشناسد امر او بالا
می‌گیرد، شأن او بالاست».

نَادَا هُسْفَنُ فَرَعَنَ مَ” : دندومرف زاب . ۱۶
هُلَّ هَجًا هَرِيغِبَنَ اَكُهُسْفَنُ لِهَجَنَ مَ و ، فَرَعَا هَرِيغًا؛
«کسی که خودش را بشناسد غیر را بهتر
می‌شناسد، کسی که به خودش جاهل باشد به غیر
جاهل‌تر است».

دَقَفَ هُسْفَنَ فَرَعَنَ نَمَ” : دندومرف زاب . ۱۷
“مِدَعٌ و يَفْرِعَمَ لِكَيْتَاغِي لِي هَتْنَا؛ «کسی که خود
را بشناسد، به سوی هر معرفت و علمی منتهی شده
است» . یعنی: در علم «تفرعم ره» سَقْنَا اَفْرِعَمَ
و مِدَعَرَه تِيَاهِذ و تِيَاغ و ، تَسَا ي و طَنَم ي مِدَع و
دوبدهاوخ ي نافر ع ر ه

فَرِعِدَ مَنَ مَ” : تساهدشتیاور زاب و . ۱۸
و لِلْأَضْلَا ي فِطْبَخ و قَا جَنَّا لِي بَسَنَ ع دُعِبَ هُسْفَنُ
“تَ لَا هَجَا؛ «کسی که خود را نشناسد این از راه
نجات دور می‌افتد و در گمراهی‌ها و ضلالت‌ها فرو
می‌رود».

تَرَضَدْنَا هَسْفَنُ تَسَا هَدَشْتِيَاور زاب و . ۱۹
فِرَاعِمًا عُفْنَا سِقْنَا اَفْرِعَمَ” : تساهدومرف؛
«معرفتِ نفسِ نافع‌ترین و پُر بهره‌ترین معارف و
دانش‌ها است».

نَمَ رَبِكَلَا زَوْفَلَا لَانَدَ” : دندومرف زاب . ۲۰
سِقْنَا اَفْرِعَمِبَ رَفْظَ”؛ «به فوز اکبر و به سعادت
اکبر آن کسی می‌رسد که خودش را بشناسد و به
مقام معرفتِ نفسِ برسد».

نَّ اِفْ! كَسْفَنُ لِهَجْتَلَا” : دندومرف زاب و . ۲۱
عِي شَلْ كِبَلْ هَا جِ هِسْفَنُ اَفْرِعَمَلْ هَا جَلَا”؛ «به نفس
خود جاهل نباش! چون آن کسی که به معرفتِ نفس
خود جاهل است، به همه چیز جاهل است».

ي يَابِطَابُ هَمَّلَا زَا ر تَا يَاوَر نِيَا هَمَّام

رد ،مَشِدْ دَلَج ،ن ازیما ریست رد - ی لَاعِلَا هُظِّدُمْ -
ن آهک میدرک لَقْد مَجْنِب و دَصْ هَيَّا لِيْذ ،هَدْنَام هُرُوس
و رر غزا - هَيْمَاسِلَا هَلَلَاظِ اللهُ مَادَا - ر اوگرزب درم
دناه درک لَقْدِی دُمَا رَرْد

هرفاضتم تایاور نیا امش نادجو رد لامح
نوچن اسنا هک دنکی م تالاد ؟دنکی م هچ رب تالاد
!؟دسانشی من م ه ار ادخ ،دسانشی من ار دوخ س فن
،ورنی سانشادخل ابندی نعی !؟تسا ل احم هب قیلعت
نیا !هذ ای !؟سانشب ی ناوتی من ار ت دوخ نوچ
«سَقْنَا هُفَرَعَم» هب ماع :هک دیوگی م همه تایاور
؛تساهم ماع نیرتی لاء و نیرتگرزب ،نیرت عفان
،تسا ن اسنا لامک هجرد تیاهن و ماع ره دوصقم
رد «سَقْنَا هُفَرَعَم» هب قیوشت و بیغرت ردقن یا هک
.تسا روطنیمه مه اعقاو و !تسا هدش تایاور نیا

هب ی لَعَا سِی لَع دِنُوَادْخ :ی نعی س فن هب تفرعم

تسا ل صْتَم ن اسنا تاذ

ی لَعَا سِی لَع دِنُوَادْخ :ی نعی س فن هب تفرعم
ن اسنا دوجو و تسا ل صْتَم ن اسنا تاذ هب
رگا .تسا راگدرورپ تاذ رد ی ناف و کدتم
ادیپانفو کاکدنا و حذ هب ارش دوختاذ ن اسنا
ضحم ی تسین هک دسرپش دوخ ی تسه هب و دنک
ضحم ی تسه رد ضحم ی تسین نیا ،تسا
ی تسه ماقم هب تقون آ ،هدش کدتم راگدرورپ
راگدرورپ تاذ رد ی ناف و دسری م راگدرورپ
.دنکی م ادیپ

تفرعم و س فن تفرعم هار رد اذ و
و بیج ب لاطم تایاور رد ،راگدرورپ
،تسا هدش نایب ماسلا مهیاء همنأ زا ی بیرغ
تمعذ هچ هب ،دسانشب ار دنوادخرگا ن اسنا هک
!دسری م ی ناهزوف و اه

ضیف نسحم لّام موحرم ار ی تیاور
لّوا دلج رد - هیلع الله ناوضر - ی ناشاک

هک ت سا هدر ک ل قذی فا ک زا ، ۴۲ هحفص ، ی فاو
 دوخ دانسا اب ی نیلک بوقعی ن ب دمحم مو حرم
 ق داص تر ضد زا جا رد ن ب لیمج زا
 تر ضد ن آ هک دنکی م تیاور م لاسلا هیلع
 :دندومرف

الله افرعم لضفی فام س انلا م لعید واد
 به عثم ام ی ل ا مهنیعا اودم ام ، ی لاعت
 و ، اهمیغذ و ایندلا ق ایحا قرهز نم اءاعلا
 ه نووظی ام م هذنع لقا م هایند تناد
 و ی لاعت الله افرعمب اومعنا و ، مهجر اب
 تاضور ی ف لزی م ن م ذذلت اهب اوذذلت
 ۱. «الله ایلوا عم نانجا

مدرم رگا» : دنیا مرفی م ق داص تر ضد
 ، تسه اهزیچ هچ ادخ تفرعم لضف رد دننادب
 اهت داعسد و اهزوف هچ و اهت ذلا و اهر هب هچ
 و اه عاتم نیا هبار ناشیا همشچ رگید ، تسه
 اهنآ هب ادخ ن انمشد هک ی ئاهت معذ و اهل ام
 رز هب و ؛ دنوشی مذ هریخ و هتخودن ، دناه دیسر
 ی مذ مشچ ایند ی اهت معذ ی گزات و رویز و
 لضف رد دننادب رگا مدرم نیا و ؛ دنزود
 رد رآفک ی ایند ، تسه ربخ هچ ادخ تفرعم
 هک ی یا هزیچ ن آ زا ت سا رتک چوک ناشد زن
 و دنلامی م دوخ ی اپ ریز ن دز مدق ماگنه رد
 هب و هشد م معنتم ادخ تفرعم هب و ؛ دنوری م
 دسری م اهنآ هب دنوا ادخ بناج زا هک ی ئاهت ذلا
 رد امداد هک ی سک ذذلت دننام ، دنوشی م ذذلت م
 ادخ ی ایلوا اب و ت سا ذذلت م تشهب ی اه غاب
 «ت سا ن خسد م ه و تبحص م ه و روشم

ب حاص و ا شحو ل ک ن م س ن ا الله افرعم ن ا
 ل ک ن م ءوق و ا م لظ ل ک ن م ر ون و ء دحو ل ک ن م

۱. ثیدد نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج
 توکل م ر ون ؛ ۶۰ ص ، ۲ ج ، ی سانشد الله هب فیرش
 (ق قحم) . دوشد هعجارم ۳۱۴ ص ، ۲ ج ، ن آرق

«مِ قَسَلْ كَنْمِ عَافِشْ وَ فِعْضْ»

رهزا دهدی م سنا ناسنا به ادخت فرعم»
 ردتسا ناسنا قیفر و بحاص و ،ی تشحو
 ناسنا ی اربتسا روند و ،ی تدحو و ی ناهنتره
 عافش و ،ی فعض ره رد هوق و ،ی تملظ ره رد
 تقوناً «. ی تلعرهزا و ی ضرمرهزا تسا
 دیامرفی م قداصت رضد

و نَوْقَرْحُی و نَوَلْتَقِیْمُوقَ مُکَلْبِقَ نَاکِ دَقْ»
 ضَرَلَا مُهْیَاعُ قِیضَتْ و رِیْشَانْمَلَابِ نَوْرَشْنِی
 اِمَمِّ عِیْشِ هِیَاعُ مُهْ اَمَعُ مُهْدُرِیْ اَمَفْ ، اِهْبَحْرِبْ
 کَاذَلْعَفَنْمِ اَوْرَتَوِ هَرْتِ رِیغَنْمِ ، هِیْفِ مُهْ
 اَوْنِمُوْیَنْ اَلَا مُهْنِمِ اَوْمَقْدِ اَمَوِ (ی ذَا لَا و ، مِهْدِ
 «¹.) دِیْمَحَلًّا زِیْرَعَلًّا لِلْمَلَابِ

دندوبی ماوقا امش زالبق! مدرمی
 میشتا، دنتشکی مدرم ار اهنیا، سانشادخ
 نیا ابار ایند و! دندیربی م ار اهنآ هرا اب! دندز
 اهنآ نکیلو! دندرکی م گنت اهنآ رب شرتسگ
 زا و دنتشگی منرب دوخ تلزنم و ماقم نآ زا
 رد؛ دنتشادی منرب تسد ادخ به دوخ نامیا
 ار اهلابنیا هکی ناسک به بی ملظ اهنیا هکی تلاد
 بجوم؛ دندوب هدرکن، دندروآی م ناشرسد رب
 ؛ دندرکی مندمهار فاهنآ ی اربار تداسد و دقد
 ناشیا به اهنآ زا هکی تاهورکم و تامیلامانو
 ات؛ دندرکی مندتیدا شلباقم رد، دیسری م
 چیه نودب، ملظ چیه نودب ار ناشیا اهنآ هکنیا
 نیمه؛ دنتشکی ی تیدا و ی فلات چیه نودب، دقد
 می ادخ به ن مؤم و دندشی م ناملسم اهنیا هکی
 می مکتکتهکتار اهنآ، دندیتسری م ار ادخ و هدش
 ، دراک اب و دندنازوسی م و دنتشکی م و دندرک
 نآ! دندرکی م هعطقه عطقار اهنآ هرا و رجنخ
 قباس عایبنا زا ی ضعب [نامز] رد هکی ماوقا
 نید و نامیا و ادخت فرعم رد روطنیا، دندوب
 اهنآ به طقف؛ دندوب مدقت باث و هدرکی راشفای

۱. ۸. هیا (۸۵) جوربلا هروسد

زیزعی ادخه به که تسانیا امشد مانگ: دنتفگی م
همه نیا بجوتسمه که ، دیاهدروا نامیا دیمد
«دیاهدیدرگ اهاب اذع

ی اذع اوربصا و مهتاجرد مُکَبَّر اولأساف»
1 «مُهیَعَس اوکرِدْت مُکرِهَد بِئاوَد حضرت
می فرمایند: «پس ای مردم! ای مسلمانها! شما
از خدا سؤال کنید که آن درجات آنها را به شما
بدهد. و بر مشکلات روزگار خود صبر کنید تا آن
سعی و مقامات آنها را درک کنید و بجا بیاورید.»

ی ناهت تذلّی اذعی اذع راگدرو رپت فرعونیا
تسایند رد که ار ی ناهت تذلّ مامت رگا که دراد
تذلّ زا تذلّ کی هژادنا به ، دنتک عمج م ه اب
رد که ی ناهت تذلّ مامت . دوشی مندر اگدرو رپی ا ه
، اهت معذزا ، اهل امکزا ، اهل امجزا تسایند
که ی اهرشا و همعطا زا ، تارهاوج زا
هدرک قلخ ناسنا ی ارب ی اذعی اذع دنوادخ
ی اهادص ی اهت تذلّ و ، لامج ی اهت تذلّ و ، تسا
تسه چره و ، اهرطع ی اهت تذلّ و ، ی قیسوم
ی تذلّ ن اظط کی هژادنا به ، دنتک عمج ار همه
ی مراگدرو رپیو بوبحم هدهاشمزا فراع که
تسا سفن هیکزته ار شهار و ؛ دوشی مندر ، درپ
رد - فیرشلا هماقم الله ی اذعی - ی سلجم مو حرم
که مودت مسقرد ، مهدزناپ دلجرد راحد باتک
لقنه تعیرشلا حابصم زا ، تسا ت ایقلاخا رد
ملاسلا هیلع قداص ترصد که دنکی م
دندومرف

و اذعا و هیلع الله ی اذعی الله لوسر لاقه»
و ملسم لک ی اذعی اذعی اذعی اذعی اذعی : ملس
2 «س فذلّا اذعی وه و «یه ملسم
ناملسم درم و نزره رب که ی ملع نأ»

1. ۲۴۷ ص ، ۸ ج ، ی فالکلا

2 ، مولطار حد به بوسنم کولسد و ریسد هلسر

۶۸ ص ، ۶۷ ج ، راوندلار احبز ال قذبه ۱۴۰ ص

ی‌سانشدوخ ،تسا سفذ مدع تسا بجاو
دیامرفی مدعب «تسا

دبعلی بوط” :ملاسلا هیلع قد اصلا لاق
ه‌او ه دنج مزه نم و ؛ه‌او ه و هسفن دهاج
[هسفن] هلقع زواج نم و ؛الله اضرب رفظ
و هناکتسلا و دهجاب ،عوسلاب قراملأا
ازوف زاف دقف ،الله همدخ طاسبی ادع عوضخا
ش حوا و [مظا] مظعا باجد لا و ؛امیظع
؛ی وهلا و سفنلا نم برلا نیب و دبعلانیب
لثم قدا و حلاسد امهعطقی فامهلق سید و
امظلا و عوجلا و عوضخا و اللهی لای راقفلا
ناک و ” :لاقن ای لای ،لیلای رهسا و راهنلاب
ی لصید ملس و هلا و هیلع اللهی لصد الله لوسر
ادبع نوكا لافا لوقید و ،هامدق مروتی تد
اولفقت لاف هتما هب ربتعین ا دارا ؟! ا روکش
!لا ؛لاحب هضایرلا و دبعتلا و داهتجلان
تیار و الله هدابع هولاد تدجو و کنا و
اهذع ربصدم ،اهرونب تاؤتسا و اهتاکرب
امف ؛ابرا ابرا تعطق ولو هدحاو هعاس
دناوف نامرحب لای اهذع ضرعا نم ضرعا
“ .قیفوتلا و همصعلا نم قبسا

حضرت صادق می‌فرماید: «خوشا به حال
آن بنده‌ای که با نفس و هوای خود مجاهده
کند، و نگذارد که این هوا بر او غالب بشود،
و کسی که لشگریان هوای نفس او فرار کنند
و از دست او بروند، او مظفر می‌شود و به
رضای خدا می‌رسد؛ و آن کسی که عقلش بر
نفس اماره به سوئش، به واسطه کوشش و
تضرع و خضوع و خشوع در بساط خدمت
پروردگار، غلبه کند، به فوز عظیم خواهد
رسید؛ و حجابی اعظم و وحشتناکتر و
غلیظتر و سنگین‌تر بین بنده و بین خدا، مانند
نفس و هوای نفس نیست؛ و برای قتل نفس و
هوای نفس هیچ سلاح و آلتی مثل افتقار به
سوی خدا (که بگوید خدایا ما فقیریم) و خشوع

و گرسنگی و روزه گرفتن، و روزهای طویل را انسان با گرسنگی بسر بردن و تشنه بودن، و شب بیدار بودن، نیست». تا اینکه آن حضرت می‌فرماید: «پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم آن قدر نماز می‌خواندند تا اینکه قدم‌های مبارکشان ورم می‌کرد و می‌فرمودند: آیا من بنده شکور نباشم؟! پیغمبر می‌خواهند به امت خود نشان بدهند که: ای امت! شما در هیچ حالی از احوال غافل نباشید از اجتهاد و کوشش و تعبّد و تربیت نفس و ریاضت. آگاه باشید ای مردم! اگر شما آن شیرینی طعم عبادت پروردگار را بچشید، و برکات عبادت را ببینید و به نور آن عبادات مستضیء بشوید، یک ساعت صبر نمی‌کنید و دست از عبادت و بندگی بر نمی‌دارید، ولو اینکه بدن شما را زیر ساطور قطعه قطعه کنند. پس آن کسی که از عبادت إعراض می‌کند، او به واسطه همان حرمانی است که شامل حال او شده و او را از عصمت و توفیق انداخته.»

ن آ هک تساهکرت فرعم هار یسانشادخ هار

دوشی لصاد هیکرت هب مه

تفرعم هار یسانشادخ هار نیاربانب سپ
 هک، تساهکرت هب مه س فذت فرعم و ،س فذ
 ،بینهت ،هیکرت ،دنک تسرد ارش دوخن اسنا
 قلاخا

نم بآذ دقو * اهنکز نم حلفاً دقو

1؛ ﴿اهنسد﴾ «فلاح و رستگاری از آن کسی است که تهذیب نفس کند و بدبختی و خسران از آن کسی است که نفس خویش را گول بزند».

لا مکسفناً مکیاء اوتماء نیدلاً اهیا ی

ی ناسک ی ا» [2؛ ﴿مُتَيِّدَتَهَا اذِ لَّضِدَّ نَمَّ مَكْرُضِيَّ

1. ۱۰ و ۹ هیا (۹۱) س مشلا هروسد

2. ۱۰۵ هیا ردد (۵) ؤدئاملا هروسد

امشدرگا، دیشاب دوخ بقارم دیاهدروآنامیا هک
امشده بنهارمگ (یهارمگ) دیشاب هتفایهار
1] «.دناسر دناوتدی نایز

دیناوتی م دیدرک حلاصا ار ناتدوخ ی تقو
هارمگ ناتدوخ هکنیا هذ، دینک حلاصا ار مدرم
!دینک تسرد ار مدرم دیاوخب تقون آ دیشاب
نیا! دینک رکنم زای هذ و فورعم هبرما
نآ، تساهدرکذ حلاصا و هتخانشد ار ش دوخ
!؟ دینک حلاصا ار مدرم دهاوخی م هنوگچ تقو
حلاصا هار: دیوگی م، دیوگی م وطنیا هیا
؛ دینک حلاصا ار تدوخ ل و ا هک تسانیا، ریغ
ریغ دناوتی م درک حلاصا ار دوخ هکی سکن آ
. دینک حلاصا دناوتی م ذ لا و دینک حلاصا ار

حلاصا ار ش دوخ ناسنا هکنیا رثا رد بڈ
زارابکتسا و ی دنسپ دوخ بئاوشد مکمک، دینک
هک دمهی م ناسنا. دوری م نورید ناسنا
و ل هاج و جاتحم و ریفی دوجوم ش دوخ
و ا ربهکی روند نیا و ؛ تساهدرم و زجاع
نیا و تسواردهکی تردق نیا و تساهدیبات
ش دوخ لام، دراد هکی دوجو و تایید و مدع
ی نعم نیا هبرهکی سکس پ. تسادخلام، تسیند
هدر بی پادختایید و تردق و مدع هبردی پ
مزلام هک تساسفندتفرعم ی نعم نیا و تسا
ببرتفرعم اباتسا

زار فرید باتفا، تسا زور ن لا دینک ضر ف
، اهورک، اهنیمز، اهناباید مامت و هدمانامسا
، اهنناذ نحص، اهنناذ ماب تشپ، اهربا
نیا. هدرکی ناروندار همم، اهاچایرد، اهایرد
روندنیا: دیوگی م تسای نارون لا هکنیمز
نم لام روند: دیوگی م هوک نیا، تسانم لام
، تسانم لام روند: دیوگی م تخرد نیا، تسا
روند: دیوگی م هناخدور و ایرد و هچایرد نیا
و درکی مذ بورغ باتفا رگا! تسانم لام

1. هقیلعت، ۱۴۶ ص، بابلا بله لاسر

تملظ ملاء و درُبی مذ ش دوز ابار ر و ن نیا
 ر و ن نیا هک دیمهفی می سک هچ ، دشی مذ هک
 دندرکی م ل ایخ !؟ تسین نیمز نیا لام اعاو
 می ر و ن نیمز لاصا ! تسانیمز لام ر و ن نیا
 می ر و ن ت خرد گرب ! دهدی م ر و ن هوک ! دهد
 ر و ن تساهتسشن ت خرد یور هک ل بلب ! دهد
 گنسل اغذ ! دنهدی م ر و ن اهنیا مامت ! دهدی م
 مامت ! دهدی م ر و ن تسانیمز یور هک هایس
 ی تقوی لو ؛ تسام لام ر و ن دنکی م اعدا اهنیا
 ش دوز ابار عاعشن نیا و درک بور غ دیشروخ
 ن م لام ر و ن تفگی م هک ی نیمز نیا ، درُپ
 ترسد ن اندد هبار دوز تشگنان لا ، تساه
 ؛ تفر ن م ر و ن ی او : دیوگی م و دزگی م
 می ناسنا ؛ تفر ن م ر و ن : دیوگی م هچایرد
 می تاملظ رد ملاء همه ؛ تفر ن م ر و ن : دیوگ
 ام لام ر و ن هک دنک اعدا رگا تقون آ ؛ دنور
 لام هک ی ر و ن . دوشی م مولعم ناشغورد ، دوب
 ، ملاء ، تاید ؛ تسادخل لام ، تساتادوجوم
 دریگی م و دهدی م ؛ تسادخل لام اهنیا تردق
 تردق نیا ، دراد تردق هک ی ناسنا نیمه
 نیا ، دراد هک ی ناهملاء نیا ، دراد هک ی ناه
 و دراد هک ی ناناوت نیا ، دراد هک ی ناهت عنص
 اباد : تفگ و ا هب دیاب ، تسان م لام : دیوگی م
 مدع هفطن زالبق ! تشادذ چیه ، ی دوب هفطن و ت
 ! تشادذ چیه ی دوب

می هفطن زالبق ! بیج ! تساه بیج اعاو و
 ، رعاش ، رداق ، ملاء دوشی م ی ناسنا کی دیا
 ، هفلتخم مولع ی اراد ، هفلتخم عیانص ی اراد
 لام نیا ، تسین و لام نیا ؛ دنکی م بجعت مدآ
 تکرده ، دز ر و ن و ت خادنا و تریوا هب ، تسادخل
 مک ؛ درک ادیپ تردق و تیصخش و ملاء و درک
 می ملاء ی اقا نیا ، دریگی م ار ر و ن نیا ادخم مک
 ، زجاء دوشی م لضاف ی اقا نیا ، ل هاج دوش
 ، جاز ملا لیلع دوشی م جاز ملا حیحص ی اقا نیا
 همانسانش دوشی م ضوعش مسای ح ی اقا نیا
 می ، نیمز یور ی اقا نیا ، هدرُم دوشی م شا

و تشوگ زاش ندب هکنیا ، نیمز ریز دور
 دوشی م رتسکاخ و کاخ ادرفتسا ن اوختسا
 تاید نآ ؟وک مء نآ ؟وک تردق نآ بُخ
 ار روند ، دنکی م بورغ هک دیشروخ دننام ؟وک
 ش دوخ اب ار روند مه نیا ؛ دربی م ش دوخ اب
 تقون آ . دربی م ش دوخ اب ار تردق ، دربی م
 مء و روند و تردق دنکی م اءدا هکی ناسکن آ
 ن اندد هب ترسد تسد ، تسام لام تاید و
 دنزگی م

چیه هک دنامهفی م ناسنا هب سفذت فرعم مء تسین

اقآ هک دنامهفی م ناسنا هب سفذت فرعم مء
 می م عولط و ارد هکی تردق نیا ، تسین چیه
 لیئربج و ناربمغیپ هبی تد ؛ تسادخلام دنک
 هراشا تشگنا اب هک ربمغیپ ! تادوجوم هامت و
 اذ و ! تسادخل تردق ، دش مینود هام و درک
 اعقاو و دریگی م ربمغیپ زا ادخ ار تردق
 تردق دهدی م ناج دراد هکی تقو رد ربمغیپ
 ؟ ارچ ؛ دنزب ار شیناشیپی وور سگم هک دراد
 هب ؛ تسادخلام ، تسین و لام تردق نوچ
 ره ، هداد هکی تردق ره ادخ تادوجوم هامت
 ی تاید ره ، هداد هکی مء ره ، هداد هکی روند
 دهدی م یزور مینیبی م ؛ تسادخلام ، هداد هک
لِلّٰهِ مَوْبِئًا كَلِمًا نِمْلًا سپ ؛ دریگی م یزور و
 تمظع و ی هاشداپ و تردق»¹ ؛ **رَاهِقًا دِحْوَالًا**
 مء «. راهق دحاو ی ادخ لام ؟ تسیک لام
 دناسری م انعم نیا هب ار ناسنا سفذت فرعم

داد تسد زا ار تیدوخ ، سفذی تقو تقون آ
 نم لام تردق ، تسین نم لام مء : تفگ و
 نم لام دوجو ، تسین نم لام تاید ، تسین
 لام ؟ تسیک لام دوجو نیا سپ . تسین

۱۶.۱ هیآ لیز (۴۰) رفاغ هر وسد

